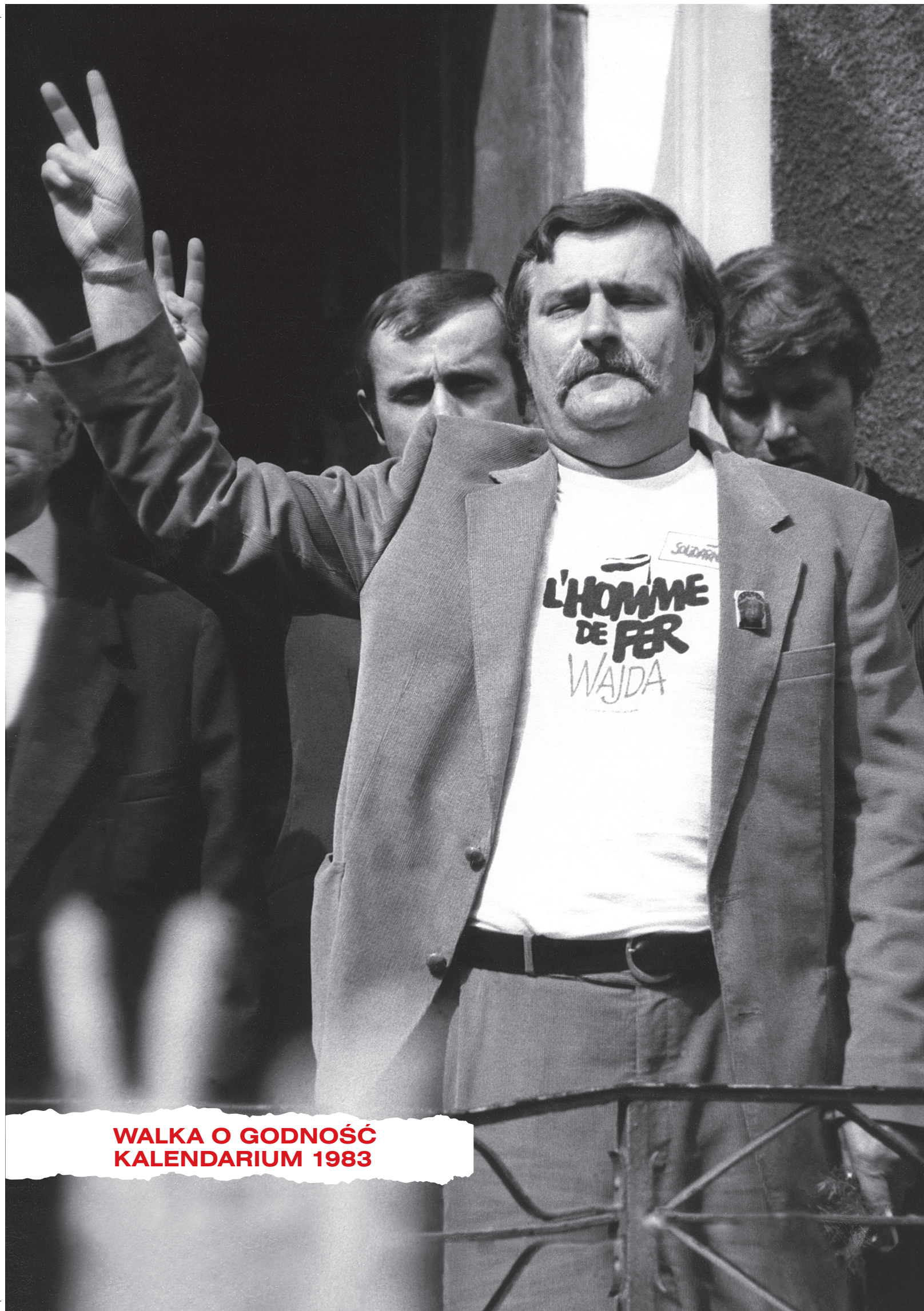

**WALKA O GODNOŚĆ
KALENDARIUM 1983**

1983

STYCZEŃ

W „Biuletynie Informacyjny” numer 12 ze stycznia podano, że Uczelniana Komisja Koordynacyjna przyjęła bilans z działalności finansowej za rok 1982. Ze zrozumiałych względów nie podawano dokładnych danych, wiadomo tylko, że z każdego zebranego 1000 złotych wydatkowano 640, a 360 złotych przechodzi na rok 1983. Podstawowe działy rozchodów: pomoc represjonowanym i ich rodzinom – 180 złotych, pomoc represjonowanym spoza uczelni – 150 złotych, pomoc represjonowanym studentom – 186 złotych, wydawnictwa – 124 złote. Uchwalono, że składka nadal wynosi 2 proc. poborów, a zasiłek z tytułu urodzin oraz zgonu ustanowiono na poziomie 2000 złotych (dla opłacających składki).

Uczelniana Komisja Koordynacyjna przypominała, że na koncie bankowym w formie lokaty leżały zamrożone 4 miliony złotych, które – zgodnie z ustawą – miałyby trafić do nowych związków. Uczelniana Komisja Koordynacyjna proponuje przekazać tę kwotę do dyspozycji Społecznego Komitetu Budowy Panoramy Racławickiej.

10 stycznia „Solidarność Walcząca” zamieszcza list z Brukseli, wystosowany przez Jana Kułakowskiego, sekretarza generalnego Światowej Konfederacji Pracy, do generała Wojciecha Jaruzelskiego (nosi on datę 24 XII 1982 roku): *Światowa Konfederacja Pracy potępia to poważne pogwałcenie praw ludzkich i obywatelskich, wolności związkowych i konwencji prawnych, zakłada przeciw temu ostry protest. Ta decyzja (o oskarżeniu i uwięzieniu siedmiu przywódców związkowych) jest sprzeczna z powagą sytuacji i stanowi poważną przeszkodę w rozwiązywaniu ciężkiego kryzysu, jaki dotknął Polskę po 13 grudnia, podcina całą wiarygodność zawieszenia stanu wojennego.*

11 stycznia na Politechnice odbyło się zebranie założycielskie reżimowych związków zawodowych, na które przyszło 31 osób spośród 7200 pracowników. Szefem został profesor Stanisław Gładysz, zasłużony w walce z „Solidarnością”, która pozbawiła go stanowiska dyrektora.

ABCDE
FGHIJ
KLMN
OPRSTU
WXYZ

SOLIDARNI

„Biuletyn Informacyjny” nazywa inaugurację „wronim jajem”, sugerując, że Związek Nauczycielstwa Polskiego powinien przyjąć nazwę Związek Nauczycielstwa PRL. Tłoku na zebraniu nie było, a i to nie wszyscy jego uczestnicy podpisali deklarację. *Podobno zebrani uchwalili, że wyrazy Niezależny Samorządny Związek Zawodowy należy usunąć ze statutu* – ironizowała gazeta.

13 stycznia w wielu miastach Polski, między innymi w Warszawie, Gdańsku, Poznaniu i Wrocławiu, odprowadzane są uroczyste msze święte w intencji aresztowanych i prześladowanych.

14 stycznia Lech Wałęsa wrócił do pracy w stoczni.

28 stycznia odczytano wyrok w sprawie przeciwko dr Annie Szczepanik, pracownikowi naukowemu Politechniki Wrocławskiej – 1,5 roku więzienia w zawieszeniu na 3 lata, 50 tysięcy złotych grzywny i 11 tysięcy złotych kosztów sądowych. Trzymiesięczny areszt odliczono Annie Szczepanik od grzywny (po 400 złotych za dzień).

Odbyło się posiedzenie Senatu Politechniki. Senatorowie wstępnie uznali propozycje budżetu uczelni za korzystne. Reprezentanci studentów przedstawili regulamin dwustopniowych (w grupach dziekańskich, a potem na wydziałach) uzupełniających wyborów do Senatu i mimo kontrpropozycji wyborów jednostopniowych – wygrali w głosowaniu.

„Z dnia na dzień” relacjonowało, jak na Politechnice w praktyce wygląda bojkot nowych związków zawodowych. Zaprezentowano list docenta Tadeusza Czarnego z Instytutu Organizacji i Zarządzania, który zawiadamia rektora, że z dniem 30 listopada 1982 roku rezygnuje z pracy w grupie inicjatywno-konsultacyjnej do spraw związków zawodowych, argumentując

to tym, że chce żyć i pracować w spokoju. I dalej docent Tadeusz Czarny wymienia, co zakłóca jego spokój: nocne koncerty telefoniczne (anonimowe, rzecz jasna), wyzwiska typu „ubek”, „donosiciel”, „konfident”, wrogi stosunek większości znanych mu pracowników uczelni. Zmniejszoną odporność psychiczną autora listu pogłębiają schorzenia kręgosłupa, a udział w zespole wywołuje konflikty z pracownikami.

■ Anna Szczepanik

archiwum Komisji Zakładowej

LUTY

15 lutego SB bez nakazu zrobiło rewizję w szafie w Instytucie Matematyki, gdzie znalazło trochę nielegalnych czasopism. „Biuletyn Informacyjny” wnioskuje, że pisma musiały być tam wcześniej podrzucone.

17 lutego rocznica rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

24 lutego SB aresztowało w pracy Tadeusza Strzyża, pracownika Instytutu Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich Politechniki Wrocławskiej.

MARZEC

4 marca PAP podaje, że do 20 lutego z prośbą o wyrażenie zgody na emigrację z Polski ze względów politycznych wystąpiły 5164 osoby. Zgodę taką otrzymało 4510 osób.

10 marca, na kolejnym posiedzeniu Senatu, rektor powiadomił o powołaniu komisji do spraw studenckich, która zajmie się funkcjonowaniem tej społeczności, w tym regulaminem samorządu. Rektor zawiadomił też, że do 1 maja musi powołać komisje socjalne na uczelni, a profesor Stanisław Gładysz stwierdził, że komisje te przechodzą w całości w gestię nowych związków zawodowych.

17 marca Senat Politechniki Wrocławskiej zajmował się głównie ustaleniem trybu konsultacji na temat statutu.

„Politechnika Wrocławska, jaką ją znam” to pierwszy artykuł w „Biuletynie Informacyjnym” z cyklu ukazującego dzieje ograniczania samorządności na uczelniach wyższych w PRL, począwszy od 1945 roku.

23 marca spotkanie Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” w składzie: Zbigniew Bujak (Region Mazowsze), Władysław Hardek (Region Małopolska), Bogdan Lis (Region Gdańsk), Józef Pinior (Region Dolny Śląsk), Eugeniusz Szumiejko (członek Prezydium KK). Wobec zbliżających się uroczystości 1- i 3-majowych oraz przyjazdu Jana Pawła II postanowiono wydać oświadczenie.

Do Ojca Świętego: *W imieniu członków Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przesyłamy wyrazy głębokiej czci i oddania. Społeczeństwo czeka na spotkanie z Tobą. Potrzebujemy Ciebie dziś bardziej niż kiedykolwiek. Liczymy na to, że spotkanie umocni w nas nadzieję, wiarę i miłość, fundamenty ideowe naszego ruchu,*

z których wyrosłimy i którym pragniemy pozostać wierni.

KWIECIEŃ

4 kwietnia w Opolu rozpoczęła się rozprawa rewizyjna w sprawie przeciw Andrzejowi Wiszniewskiemu, Andrzejowi Olszewskiemu, Bernardowi Afeltowiczowi, Tadeuszowi Huskowskemu i Zdzisławowi Przywoźnemu (wyłączony ze względu na stan zdrowia).

9 kwietnia odbyło się zebranie wyborcze Związku Nauczycielstwa Polskiego, na które przyszło 130 członków, z czego do końca dotrwało 70, *ale nikomu to nie przeszkadzało w uznaniu za prawomocne wyników wyborów i uchwał.*

Do Związku Nauczycielstwa Polskiego na Politechnice zapisało się 412 osób, w tym 230 emerytów. *I ta nieliczna grupa ma wyrażać opinię w imieniu całej naszej uczelnianej społeczności?*

14 kwietnia we Wrocławiu rozpoczął się proces Hanny Łukowskiej-Karniej, pracownika biblioteki Instytutu Matematyki Politechniki Wrocławskiej.

Lech Wałęsa otrzymuje tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Harvarda.

19 kwietnia na uczelni otwarto wystawę plakatu radzieckiego, którą nazajutrz rektor zamknął. *Pytanie – jak tu rozwijać tę przyjaźń? – ironizował „Biuletyn Informacyjny”.*

20 kwietnia, podczas śródowej audiencji, Jan Paweł II apeluje do polskiej młodzieży, by nie myślała o emigracji: *Pani Jasnogórska! Zachowaj te młode umysły i mocne ręce dla wielkiej sprawy wspólnej, której na imię Polska.*

23 kwietnia aresztowano Józefa Piniora, członka dolnośląskiego Regionalnego Komitetu Strajkowego i Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej.

archiwum Komisji Zakładowej

26 kwietnia Tadeusz Strzyż, pracownik Politechniki Wrocławskiej, skazany został na 1,5 roku więzienia w zawieszeniu na 5 lat.

28 kwietnia Sąd Wojewódzki w Opolu uniewinnił prof. Andrzeja Wiszniewskiego, doc. Tadeusza Huskowskiego, dr. Andrzeja Olszewskiego, studenta Bernarda Afeltowicza, oskarżonych o kierowanie strajkiem w dniach 13-15 grudnia 1981 roku na Politechnice Wrocławskiej. Senat większością głosów opowiedział się za wyborem rektora w sposób zgodny z oczekiwaniami społeczności uczelnianej – przez kolegium elektorów.

29-30 kwietnia SB, podszywając się pod Radio „Solidarność”, wzywa do odwołania manifestacji 1-majowych.

MAJ

1 maja manifestację we Wrocławiu zaatakowało ZOMO. Majowy „Biuletyn Informacyjny” odnotował: *Godną zapamiętania nadgorliwością w czasie obchodów pierwszomajowych odznaczył się tow. Stefan Pokrzywnicki, pracownik Instytutu Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich. Według relacji naocznych świadków wziął on czynny udział w nagonce na oddala-*

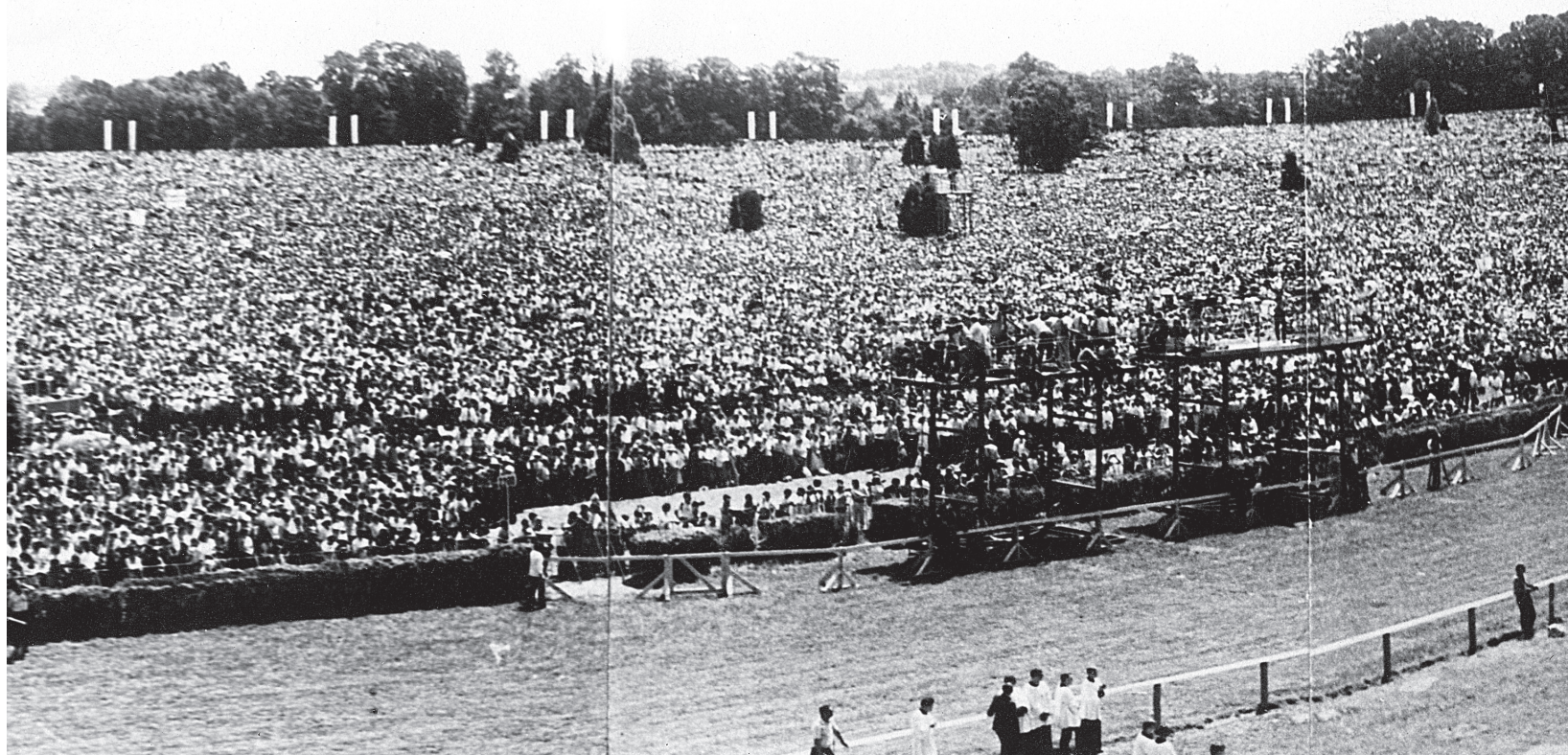
■ Uczestnicy pierwszomajowego kontrpochodu u zbiegu pl. Kościuszki i ul. Świdnickiej, Wrocław, 1.05.1983

jących się sprzed trybuny uczestników pochodu „Solidarność”, po ataku ZOMO. Zatrzymał własnoręcznie jednego z młodych ludzi i oddał go w ręce zomowców. Spisane będą czyny i rozmowy.

14 maja umiera Grzegorz Przemek, ciężko pobity 12 maja w komisariacie MO na warszawskiej Starówce.

16 maja wchodzi w życie zarządzenie wykonawcze MEN odnośnie do weryfikacji w szkołach wyższych. Pierwszy etap dotyczy tych, którzy zasiadają w ciałach kolegialnych – dziekanów, prodziekanów, dyrektorów instytutów, kierowników katedr itp. Ocen dokonywać mają komisje w składzie: rektor, prorektorzy (już zweryfikowani przez komisję ministerialną), przedstawiciele Wojewódzkiego Komitetu Obrony, sekretarz KW PZPR, przewodniczący uczelnianych instancji ZSL i SD oraz kierownik studium wojskowego. Oceniana będzie postawa etyczno-obywatelska, wyrażająca się w akceptacji zasad ustrojowych ujętych w Konstytucji PRL i sformułowanych w przepisach prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego.

19 maja pogrzeb Grzegorza Przemyka z udziałem kilkudziesięciu tysięcy osób.

28 maja wydano zaocznie wyrok śmierci na Zdzisława Najdera, szefa rozgłośni polskiej Radia „Wolna Europa”.

CZERWIEC

W czerwcu Uczelniana Komisja Koordynacyjna przyjęła bilans dochodów i wydatków w działalności finansowej. W związku z rosnącymi wpływami z tytułu składek uchwalono, że zasiłek statutowy wyniesie 3500 złotych.

„Biuletyn Informacyjny” powiadał, że na rozprawie rewizyjnej uniewinniono pracowników I-28 Politechniki Wrocławskiej, którym zarzucano podsłuchiwanie radiostacji MO.

9-16 czerwca kolejny numer „Biuletynu Informacyjnego” otwierał apel nowo wybranego przewodniczącego Regionalnego Komitetu Strajkowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Region Dolny Śląsk, używającego pseudonimu „Witold”, który stwierdzał, że przyjmuje funkcję z obawą, czy okaże tyle godności, zapału, wytrwałości i zdolności w kierowaniu Regionalnym Komitetem Straj-

kowym, co dotychczasowi przewodniczący: Władysław Frasyniuk, Piotr Bednarz i Józef Pinior. Utwierdzał wszystkich w przekonaniu, że członków „Solidarności” obowiązują uchwały I Zjazdu, szefem związku jest Lech Wałęsa, a władzami związkowymi są: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna i Regionalny Komitet Strajkowy.

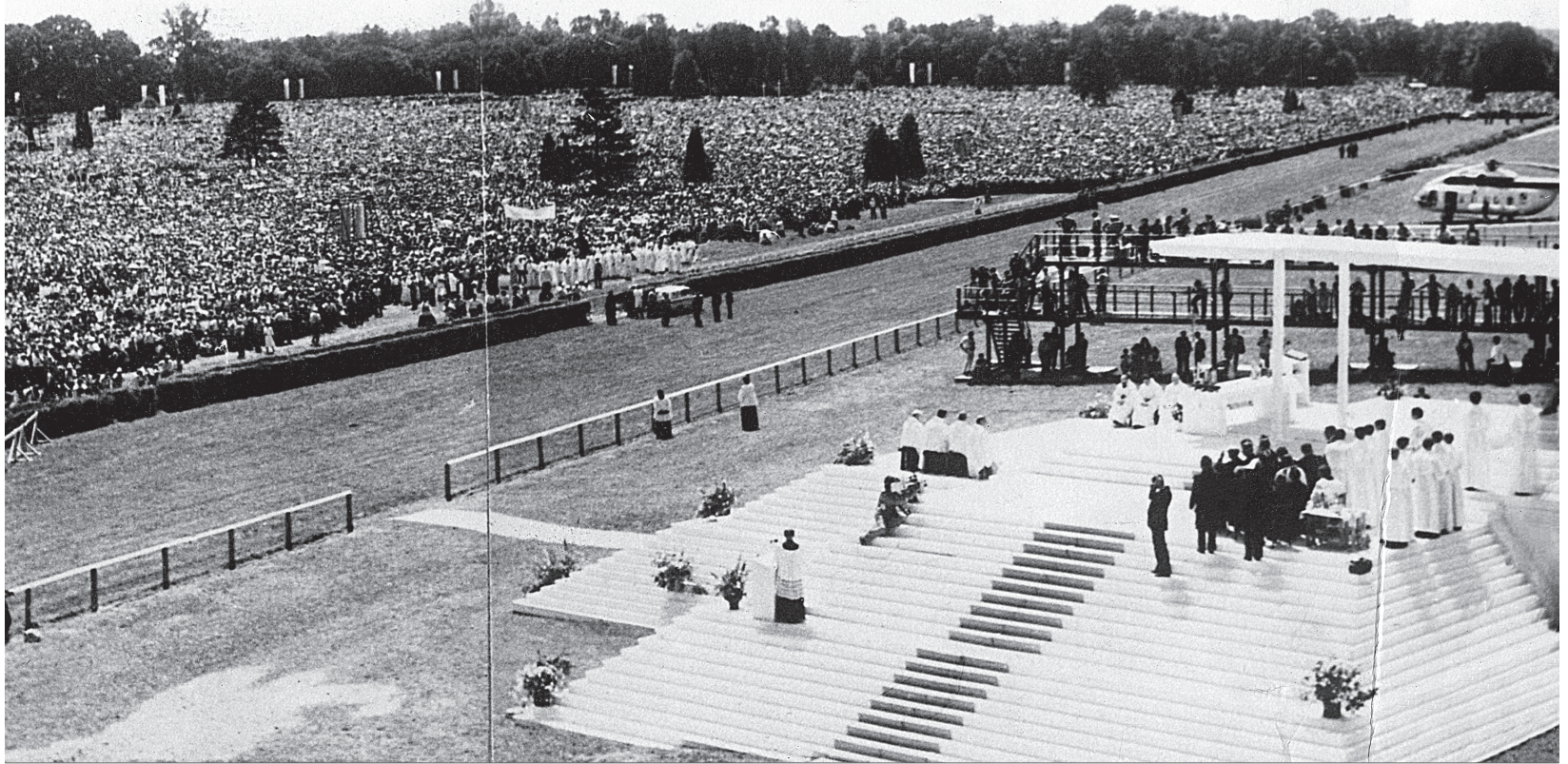
„Witold” to Marek Muszyński, do stanu wojennego wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej Nie-

zależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” przy Politechnice Wrocławskiej. Komenda Wojewódzka MO we Wrocławiu wysłała za nim w stanie wojennym list gończy za to, że był podejrzany o to, iż mimo zakazu nie zaniechał działalności związkowej, a w dniach 13-15 grudnia 1981 roku zorganizował, a następnie kierował strajkiem na uczelni. List przypominał, że za ukrywanie poszukiwanego lub dopomaganie mu w ucieczce grozi kara więzienia od 3 do

15 lat. „Witold” kierował Regionalnym Komitetem Strajkowym od maja 1983 do 1987 roku.

16-23 czerwca pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Ojczyzny. Jednym z miast, które odwiedził papież, był Wrocław. Na Partynicach słuchało go ponad pół miliona ludzi.

Lipcowy „Biuletyn” nawiązał do czerwcowej wizyty papieża w Polsce, a we Wrocławiu w szczególności: Kiedy mówił ON, a my słuchaliśmy w skupieniu, jakżeż małe wydały nam się problemy dnia codziennego, machinacje władz, zarządzenia, dekrety, „ustawy”, łgarstwa, jakżeż mały wydał się „świat realny” z jego „realnym socjalizmem” czy innymi izmami. A wizyta nie skończyła się. Wszystko, co nam powiedział, zostało w nas, to tak, jakby ON pozostał z nami. I choć tym razem nie użył tych słów, powiedział nam przecież NON ABBIATE PAURA – nie lękajcie się. I to najważniejsze, co nam powiedział!

Krótki komentarz na ten sam temat w „Z dnia na dzień”: Przez 8 dni z bijącym sercem i zapartym tchem słuchaliśmy słów prawdy i nadziei. Słów niekłamanych, prostych i pięknych. Słów Ewangelii głoszonych przez Wielkiego Proroka naszych czasów. Podczas tych dni, jak przed 4 lata i jak w pamiętnym Sierpniu, znowu poczuliśmy się razem. Ziarno zostało posiane. Reszta należy do nas. W tym samym wydaniu „Witold” nawoływał: Przez odmowę uczestnictwa w kłamstwie należy rozumieć zarówno odmowę uczestnictwa we WRON-ich związkach, masówkach, pochodach, or-

■ Msza święta na wrocławskich Partynicach podczas pielgrzymki Ojca Świętego Jana Pawła II, 21.06.1983

ganizacjach, propagandzie, jak też i czynne głoszenie prawdy, np. upominanie się o uwieczonych i pokrzywdzonych kolegów, uświadamianie innych, mniej zorientowanych, podnoszenie własnej świadomości i wiedzy historycznej, masowe publiczne żądanie należnych nam praw. (...) Pamiętajmy jednak, że zwycięstwo może osiągnąć tylko solidarne społeczeństwo, a nie sam Regionalny Komitet Strajkowy czy Tymczasowa Komisja Koordynacyjna. Trzeba sobie również uświadomić, że nigdy w historii PRL nie byliśmy tak blisko celu jak obecnie.

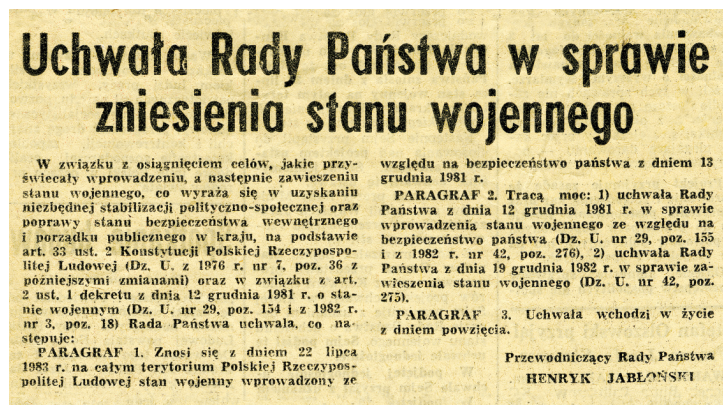

LIPIEC

3 lipca oświadczenie Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”: Dni pobytu Ojca Św. w ojczyźnie były dniami wielkiego poruszenia religijnego, moralnego i społecznego. Jego słowa na stałe zapadły w nasze serca i umysły. Pielgrzymka Papieża Polaka nadała właściwy sens słowom wszystkich tych, którym bliskie są: suwerenność narodu, podmiotowość społeczeństwa, godność czło-

wieka i sens jego pracy, prawo do swobodnego zrzeszania się. Miliony Polaków w czasie wizyty Ojca Św. wyznały swoją wolę i wiarę w zwycięstwo tych wartości, w zwycięstwo dobra nad złem. Przyszłość naszego narodu zależy od tego, jak szybko te drogie Polakom wartości staną się podstawą życia społecznego (...).

22 lipca, po 586 dniach obowiązywania, **zniesiono stan wojenny**.

Uczelniana Komisja Koordynacyjna wydała w tej sprawie oświadczenie:

W lipcu br. władze PRL formalnie odwołały stan wojenny. Był to moment oczekiwany przez nas wszystkich. Wielu sądziło, że w istotny sposób złagodzone zostaną represje za przekonania polityczne, że działalność społeczną nie kontrolowaną przez władze partyjno-państwowe, że wprowadzona zostanie powszechna amnestia dla więźniów politycznych, a życie zacznie wracać do akceptowanych przez społeczeństwo norm prawnych.

Pakiet ustaw (o szczególnej regulacji prawnej) (...) rozwiał nadzieję na wejście na drogę autentycznego porozumienia narodowego. Ustawy, a także amnestia dla uwięzionych i skazanych za de facto działalność społeczną, okazały się wybiegiem, elementem gry politycznej i kamuflażem rzeczywistych intencji władz. Oceniamy, że poczynania te oddaliły nas od celów oczekiwanych przez społeczeństwo (...).

Wobec tych faktów pogłębiania represyjności systemu społeczno-politycznego wyrażamy przekonanie, że nie nastąpiły warunki do zaprzestania podziemnej działalności związkowej i społecznej. Podziemna działalność naszego Związku musi więc być kontynuowana. W skali Uczelni widzimy ją jako:

- *działalność integrującą społeczność szkoły wokół niezależnych poczynań obywatelskich i samorządowych,*
- *działalność finansową dla kontynuowania sta-*

tutowej pomocy finansowej członkom Związku oraz solidarnościowej pomocy represjonowanym, uwięzionym, skazanym i ich rodzinom,

- *działalność zmierzającą do udostępnienia członkom Związku wydawnictw niezależnych,*
- *bieżącą działalność informacyjną i wydawniczą, a poza Uczelnią jako:*
- *współdziałanie ze strukturami związkowymi innych uczelni oraz placówek naukowych, jak też strukturami związkowymi spoza środowisk akademickich.*

Działalność nasza opiera się o postawy i aktywność członków Związku. Na nich opierać będziemy metody i zakres działalności. Mimo trudności wynikających z naszego utajnienia – zasięgać będziemy i kierować się nadal opinią związkowców.

28 lipca Tymczasowa Komisja Koordynacyjna wydaje oświadczenie w sprawie zniesienia stanu wojennego: *Utrzymywanie stanu wojennego dla władzy stało się nieopłacalne. Zmusiło to władze do jego formalnego zniesienia. Jest to tylko gest*

propagandowy, próba oszukania społeczeństwa polskiego i międzynarodowej opinii publicznej. Ma na celu uzyskanie od Zachodu ulg kredytowych i odwołania sankcji. W istocie zaś dotychczasowe ograniczenie praw obywatelskich i pracowniczych zostało utrzymane, a nowe ustawy podporządkowują władzy całe obszary życia społecznego, likwidując formy samorządności, prawo do wolności i niezależnego działania.

SIERPIEŃ

25 sierpnia Mieczysław Rakowski złożył wizytę w Stoczni Gdańskiej, gdzie załoga przyjęła go gwiazdami. Po raz pierwszy od ogłoszenia stanu wojennego w oficjalnej telewizji podczas transmisji z tego spotkania pokazano Lecha Wałęsę, a nawet pozwolono mu zabrać głos w dyskusji.

31 sierpnia manifestacja „Solidarności” we Wrocławiu przeistacza się w wielogodzinne potyczki z ZOMO.

List otwarty Józefa Pinióra w trzecią rocznicę Sierpnia '80. Autor wylicza, jakie podstawowe prawa pracownicze i samorządowe przekreśla „Ustawa o szczególnej regulacji prawnej...”: *zawiesza zasadę pluralizmu związkowego, podwyższa wymiar czasu pracy poprzez likwidację wolnych sobót, przedłuża okres wypowiedzenia o sześć miesięcy, wprowadza obowiązkowe pośrednictwo pracy, daje organom administracji państwowej prawo zawieszania, a na-*

archiwum Komisji Zakładowej

wet rozwiązywania organu samorządu załogi. Józefa Pinióra niepokoją ponadto kolejne prerogatywy dla milicji i SB zawarte w ustawie o Urzędzie Ministra Spraw Wewnętrznych.

W wywiadzie redakcji „Z dnia na dzień” z członkami Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej: Bogdanem Lisem, Zbigniewem Bujakiem, Eugeniuszem Szumiejką, Tadeuszem Jedynakiem i „Witoldem” ten ostatni, na pytanie o zasadność ukrywania się przywódców „Solidarności” pod pseudonimami, odpowiedział:

Cały problem tkwi w wiarygodności przywódców. Nie zgadzam się, że samo ujawnienie nazwiska uwiarygadnia człowieka (...). Niezależnie od tego,

■ Manifestacja pod zajezdnią przy ul. Grabiszyńskiej z okazji II rocznicy powstania „Solidarności”, Wrocław, 31.08.1983

archiwum Komisji Zakładowej

■ I Pielgrzymka Duszpasterstwa Ludzi Pracy na Jasnej Górze, Częstochowa 18.09.1983

jak długo będzie miała trwać nasza walka, obowiązkiem każdego jest tworzenie takich struktur organizacyjnych, jakby ta walka musiała trwać jeszcze długie lata. A jest to możliwe tylko przy maksymalnej konspiracji struktur.

WRZESIEŃ

18 września na Jasną Górę przybywają z całej Polski uczestnicy I Ogólnokrajowej Pielgrzymki Duszpasterstwa Ludzi Pracy.

Tymczasowa Komisja Koordynacyjna Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” wydaje dwa oświadczenia:

W sprawie wyborów do Sejmu i samorządu terytorialnego: (...) *Dziś nie ulega wątpliwości, że jedynie władza ciesząca się poparciem społeczeństwa i służąca żywotnym interesom narodu stworzy szansę podniesienia się ojczyzny z upadku. Warunkiem wyjścia Polski z kryzysu jest przeprowadzenie wyborów do Sejmu i samorządów terytorialnych w oparciu o taką ordynację wyborczą, która zapewni społeczeństwu rzeczywisty wpływ na tryb powoływania i sposób sprawowania władzy (...).*

W związku z wystąpieniem w TVP działaczy Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”: *Wszelkie wystąpienia w oficjalnych środkach masowego przekazu ujawniających się z własnej*

woli lub po uprzednim zatrzymaniu przez SB działaczy związkowych zasługują na potępienie. Dotyczy to w szczególności osób pełniących kierownicze funkcje w zakładach, regionalnych czy ogólnokrajowych strukturach Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Ich funkcje i przyjęte na siebie obowiązki wykluczają możliwość ujawnienia do czasu powstania warunków jawnego działania Związku (...).

PAŹDZIERNIK

5 października norweski parlament przyznał Lechowi Wałęsie Pokojową Nagrodę Nobla. Zespół redakcyjny „Z dnia na dzień” składa laureatowi gratulacje, a „Witold” z okazji inauguracji nowego roku akademickiego przypomina, że środowisko akademickie Wrocławia jest potężną siłą społeczną – liczy 40 tysięcy osób i przewyższa liczbę pracowników w 15 zakładach pracy w mieście. Przed środowiskiem tym stoi podstawowe zadanie przyswojenia, przetworzenia i propagowania bogatego dorobku światowej myśli społecznej i politycznej, której znajomość znajduje się u nas na niezwykle niskim poziomie. Na pierwszy plan wysuwa się konieczność przyswojenia i propagowania wciąż jeszcze mało znanej we współczesnym świecie i w Polsce społecznej nauki Kościoła.

W rocznicę zdelegalizowania „Solidarności” redakcja przypomina słowa Lecha Wałęsy:

„Naszego Związku nie może zdelegalizować nielegalna władza!”.

Z kolei październikowy „Biuletyn Informacyjny” przypomina, że beton partyjny na uczelni stara się coraz silniej zaznaczyć swą obecność, oczywiście w sprawach, na których zna się najlepiej – personalnych. Najlepiej komitetowi wychodziło blokowanie wyjazdów na staże zagraniczne (a przy okazji promowanie swoich ludzi).

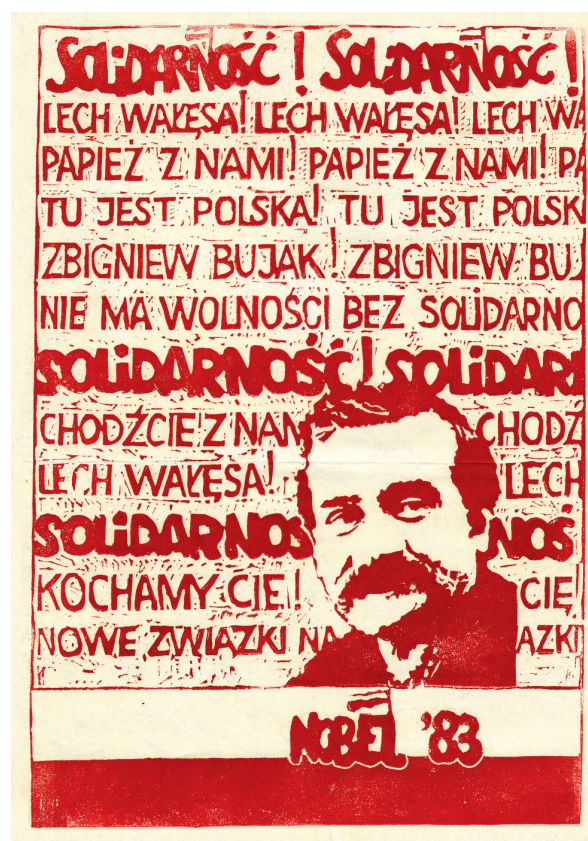
13 października Jan Paweł II:

W ten sposób wynagrodzone zostały dążenia i starania podjęte w celu rozwiązywania trudnych problemów świata robotniczego i społeczeństwa polskiego pokojową drogą szczerego dialogu i współpracy.

Ronald Reagan:

Żywię głęboką nadzieję, że rząd Polski skorzysta z okazji, aby zrezygnować z polityki konfrontacji i przyjąć politykę pojednania z całym narodem polskim.

27 października na posiedzeniu Senatu głosowano nad przyznaniem nagród za działalność naukową i dy-

daktyczną. Wśród nagrodzonych za szczególne osiągnięcia w dziedzinie dydaktyki znalazł się profesor Andrzej Wiszniewski, któremu pół roku wcześniej sąd chciał na 5 lat zabronić wykładów!

LISTOPAD

5 listopada Jerzy Urban, rzecznik rządu, obiecuje amnestię dla kilkunastu działaczy „Solidarności” pod warunkiem, że udadzą się na emigrację.

26 listopada Tymczasowa Komisja Koordynacyjna Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” wydaje oświadczenie w sprawie obchodów rocznicy 16 XII: *Trzydzieści lat temu w grudniu 1970 r. strzelano do robotników Wybrzeża protestujących przeciw gwałtownemu obniżeniu poziomu życia. W grudniu 1981 r. w kopalni „Wujek” użyto karabinów i czołgów przeciw górnikom broniącym praw obywatelskich i pracowniczych. Datę 16 XII społeczeństwo uznało za dzień pamięci o wszystkich tych, którzy walcząc o należne im prawa, zapłacili cenę najwyższą – cenę życia (...).*

W dniu 16 XII uczymy symbolami żałoby pamięć oraz zaznaczymy wolę walki, organizując w całym kraju pokojowe manifestacje (...).

GRUDZIEŃ

4 grudnia milicja rozpędziła pod kopalnią „Wujek” około 500 osób, które chciały tam umieścić płytę upamiętniającą pomordowanych górników. Aresztowano Annę Walentynowicz i Kazimierza Świtonia.

5 grudnia Czesław Kiszczak w Sejmie powiedział, że nie ma żadnej podziemnej Polski.

Więźniowie w Strzelinie rozpoczęli głodówkę, domagając się przyznania im statusu więźnia politycznego.

10 grudnia Danuta Wałęsowa w imieniu swego męża odebrała w Sztokholmie Pokojową Nagrodę Nobla. Odczytując przesłanie Lecha Wałęsy, stwierdza: *Pragniemy pokoju i dlatego nie chwytałyśmy i nie chwytamy za narzędzia siły fizycznej. Łakniemy sprawiedliwości i dlatego jesteśmy wytrwali w walce i nasze prawa. Domagamy się wolności przekonań i dlatego niczyich sumień nie zniewaliliśmy i zniewalać nie chcemy. Walczymy o prawo ludzi pracy do zrzeszania się i o godność pracy. Szanujemy godność i prawa każdego człowieka i każdego narodu. Droga do jaśniejszej przyszłości świata wiedzie przez uczciwe godzenie sprzecznych interesów, a nie przez nienawiść i krew.*

Uczelniana Komisja Koordynacyjna zwróciła się do pracowników Politechniki Wrocławskiej o uczczenie rocznic: Grudnia 1970 i ogłoszenia stanu wojennego. Apelowano też, by 15 grudnia 1983 roku chwilą ciszy uczcić pamięć tamtych wydarzeń, w tym śmierć Tadeusza Kosteckiego.

W komentarzu „Dwa lata wojny” autor pisał: *Ta wojna miała się skończyć w parę miesięcy, trwa już dwa lata. Władza ufna w potęgę ukrytych za czołgowym pancernem ZOMO-wców wierzyła, że niewiele tygodni potrzeba na doszczętne starcie tych 16 miesięcy solidarnościowej swobody. Społeczeństwo odpowiedziało „Zima wasza – wiosna nasza”. A tu już trzecia zima idzie i końca wojny nie widać. Choć zmęczyły nas te kolejne rocznice i miesięcznice, to jednak w przededniu 13 grudnia warto podumać o przeszłości. (...)* Politechnika zdała swój wojenny egzamin, ale i na tym obrazie są ciemne plamy. Widzimy dookoła sporo ludzkiej miernoty, która ponownie zwiększyła okazję uzyskania przywilejów za posłuszeństwo i dyspozycyjność. (...)

Pierwsza wiosna stanu wojennego nie była nasza, ale po 2 latach wojny

i władza jej nie wygrała. Zwycięstwo umknęło jej dzięki solidarnej postawie większości społeczeństwa. Niech się w te grudniowe, adwentowe dni każdy zastanowi, ile jego cegiełek w tym murze społecznego oporu.

12 grudnia Prokuratura Wojewódzka w Warszawie przedstawia księdzu Jerzemu Popiełuszcze z parafii św. Stanisława Kostki zarzut o to, że w wygłaszanych kazaniach zawiera treści polityczne zniesławiające władze państwowe, a w szczególności pomawia władze o to, że posługując się fałszem, obłudą i kłamstwem oraz poprzez antydemokratyczne ustawodawstwo, niszczą godność człowieka.

13 grudnia Lech Wałęsa złożył na Jasnej Górze – jako wotum – złoty medal Pokojowej Nagrody Nobla.

15 grudnia na Politechnice Wrocławskiej pracownicy i studenci obchodzili drugą rocznicę pacyfikacji Gmachu Głównego i rocznicę wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu. Tego dnia każdy wchodzący do holu z kwiatami był dla oddziałów zomowców z gruntu podejrzany (ludzie chcieli skła-

dać wiązanki pod tablicą zasłużonych dla Politechniki Wrocławskiej – w miejscu śmierci Tadeusza Kosteckiego), tymczasem w budynku odbywały się tego dnia także obrony prac doktorskich, po których zwyczajowo obdarowuje się doktoranta kwiatami. Znacznie skuteczniej ZOMO broniło pomnika ku czci profesorów lwowskich – dwie pracownice administracji uczelni, które chciały położyć pod nim kwiaty, natychmiast odwieziono na posterunek.

16 grudnia we Wrocławiu miały miejsce manifestacje z okazji rocznicy Grudnia '81.

